

**Instrvctio R. P. Bartholomæi Riccii Societatis Iesv
Theologi De Modo Recte Meditandi De Rebvs Divinis**

Ricci, Bartolomeo

Mogvntiæ, 1605

3 De causis distractionum externis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59608](#)

Decausis externis Distractionum.

C A P. III.

PRIMA causa externa est Dæmon, qui
vehementer persequitur sanctum ora-
tionis exercitium, ut docet Cassianus in
Collationibus. *Orationibus*, inquiēs, maxi-
mè insidiantur demones. Etsi ad distrahen-
dum, eum imprimis iuuent tres causæ in-
ternæ iam explicatæ, sicut iam iam declara-
bo, incipiendo à prima, de sensibus exterio-
ribus.

*Cass. I. 17.
c. 14.*

Agit enim per illos, primo procurando,
ut obiecta ad distrahendum idonea in illos
incurrant. secundo, ut ferantur in eiusmo-
di obiecta Tertio, fallendo sensus, vel cum
obiicit res phantasticas & falsas, vel cum
earum species in sensus imprimit. Luculen-
tum huius rei exemplum exstat in Chroni-
cis Franciscanorum, in quibus commemo-
ratur, sancto quodam fratre in Ecclesia piè
orante, dæmonem specie gliris per funem
se demissile in lampadem, & oleum ebibis-
se, ut illum vel mēte distraheret, vel ab ora-
tione auocaret, sciens eum amantem pau-
pertatis, nec damnum passurum. verum ille
suspiciatus, quod erat, nihil se commouit.

Agit præterea in phantasiam, commo-
nēdo eas species, quib. vnumquemq; nouit
magis

magis distrahi, ut refert S. Hieronymus in vita S. Macarii. Scribit enim illum oculis suis vidisse, quas species dæmon monachis suis in oratione obiecerit: nam aliis formas mulierum, aliis palatiorum, aliis aliarum rerum obiecit, nam postea rogati, quibus cogitationibus tentati essent, idem confessi sunt.

*Cap. coll.
g. c. 6.*

Vtitur deniq; & ministerio passionum. Exemplum est in Cassiano de monacho qui tanto ardebat desiderio spelunculam suam laxandi, ut totum diem consumeret in ea excavanda. Vedit enim alius monachus astantem illi æthiopem, & brachium eius cominouentem.

*Greg. 28.
mor. c. 9.
Thren. 9.* SECVNDA causa est Dominus Deus. Sed quis id credat? Ita asseuerat S. GREGORIVS in verba Ieremij. Opposuit nubem, ne tristis oratio, &c. menti nostre terrenis voluptatis assueta curarum suarum phantasmata iusto iudicio obiciet, quibus eam in ipsa orationis sua intentione confundet, & quam desiderios infirmis deditam non ignoras, recte cactam ab intuenda lucis tua per spiculatate reuheras: Et cum in te intenditur, ipso a te cogitationum suarum nubilo reflectatur, & quatenus, & assidue cogitat, quia vult, hac etiam in oratione toleret, cum non vult. Vbi aduertere, sanctum

sanctum illum supponere distractionem
 considerari posse, vel ut obnoxiam culpæ,
 quum sit actio deficiens à debita rectitudi-
 ne, id est. attentione: vel ut poenam ex ante-
 gressa culpa secutam. Et hoc secundo mo-
 do ait s. Gregorius aliquando eius causam
 esse Deum, ad castigandum scilicet distra-
 stum. Postquam enim quis data opera to-
 tum diem impendit tractandis rebus terre-
 nis & caducis, permittit Deus, ut illi oratio-
 nivacanti vel in uito terrenæ occurrant co-
 gitationes. Notanda autem est illa locutio,
 QVIA VVLT, hoc est, propria voluntate, & li-
 bidine, ut distinguatur ab iis religiosis, qui
 ex mandato superiorum de illis cogitant,
 ad quos pertinet illa Christi promissio. Et s. Mar. vlo.
 mortiferum quid biberint, non ei nocebit. Et
 forte hanc doctrinam S. Gregorii voluit
 comminari figuratè Deus in persona Cain,
 quando ei maledicens dixit. Erit vagus &c Gen. 4.
 profugus in terra. hoc est, mens nostra in o-
 rationibus vaga erit, & errabunda, instar
 hominum profugorum qui nusquā sedem
 stabilem habent. Nec vellem te fastuoso
 spiritu respondere cum Cain. Maior est ini-
 quitas mea, quam vt veniam merear? inter-
 rogantis forma, quasi miser, ut nonnulli vo-
 lunt, lamentaretur Deum in se æquo seue-
 riore. n,

riorem, temerè cogitando pœnam sibi inflam esse grauiorem culpa. At potius malum te cum humili de te existimatione, agnoscendo lapsus tuos graui pœna dignissimos, dicere affertiuè, quanto te aduertis distractum, *Maior est iniquitas mea, quam si Gentiam merear.* O dulcissime Domine, confiteor, tātam cogitationum alienarum turbam, mihi merito cessisse in pœnam, sed longe inferiorem culpa tot vanitatum, & affectionum, quibus non solum quotidie, sed etiam quauis hora & momento anima mea iminergitur.

*De remediis contra causas internas
Distractionum.*

C A P. IV.

MEDICI duo remediorū genera usurpant contra morbos corporum. Alia enim sunt Præseruatiua, quæ danturante morbum, hoc est, ne aditus detur morbo futuro. Alia verò dicuntur Purgatiua, quia purgant & liberant hominem a morbo iam acquisito. Vtq; genere remediorum vtemur & nos contra hoc perniciosum distractionum malum.

Q uod igitur ad sensus attinet, eorum semedium præseruatiū est, ut bene custodiatur